

Передплата і пересилання:
постамт Ulm i Donau
Виходять двічі на тиждень:
у середу і суботу.

Дозволені: Authorized by European
Com. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Гроші пересилати: Bankkonto
Nr. 01714 Bayerische Hypotheken-
und Wechselbank, Filiale Neu-Ulm.
Ціна на місяць з поштовими
витратами 8RM. Часопис висилаєть-
ся після одержання грошей.

Українські ВІСТІ

Verlags- und Versand-
postamt: ULM (Donau)
Erscheint zweimal wöchentlich:
Mittwoch und Samstag
Lizenz: Authorized by European
Com. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Zahlungen:
Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypo-
theken- u. Wechselbank, Fil. Neu-Ulm
Bezugspreis: Durch Postbezug im
Monat RM 8.-, ausschl. Zustellgebühr.
Das Abonnement ist im voraus zahlbar.

Середа, 5. Листопада 1947 р. — Число 79 (137) Рік III

Mittwoch, 5. November 1947 — Nr. 79 (137) Jahrgang 3

Так тримати!!

Це, правда, не політичне, а мо-
ряцьке гасло, але в цьому розбур-
ханому політичному світовому мо-
рі, в якому перебуваємо, а особливо
в нашій емігрантській політичній
водокрутні, в якій бабраємось, не
даючись себе захлинути, для нас
це гасло сьогодні може бути якраз
слухне. І ми його мужньо повто-
рюємо для себе, стверджуючи пост-
ійний і незмінний курс нашого ча-
сопису, закорінений в політичних
задачах, на яких стоїмо і з яких
не маємо потреби сходити, не зва-
жаючи ні на які многосторонні на-
магання нас зіпхнути або провока-
ційно спотворити його в очах на-
шого і чужого політичного світу.
(За цей курс нам, доречі, нераз
перепадало на горіхи, але від того
він не змінився ні на йоту).

Звіряючи той курс сьогодні, з
нагоди започаткування нової пропа-
гандивної політики американської
військової влади, з нагоди розпо-
чатого ними, нарешті, пропагандив-
ного протикомуністичного, сірчя про-
тибольшевицького, походу, ми
можемо тільки... зіпхнути з полег-
кістю і сказати:

— Окей!.. А все ж таки ми ма-
ли рацію!... Так тримати!

А пам'ятаючи про належне нам
місце в тім поході, мусимо зарка-
бувати для себе й для цілого світу,
що там, де сильні світу цього тіль-
ки розпочинають пропагандивний
протикомуністичний похід (а з ни-
ми розпочне його належно й та
частина української преси, якій до-
сі бракувало мужності), ми собі
його продовжуємо. І ведемо
ту боротьбу довгі роки без зрозу-
міння в цілому світі, але знаючи
той „комунізм“ знову таки як ніх-
то в цілому світі. Можливо аж те-
пер світ буде чуїніше до нас прис-
лухатися, як до речників тієї час-
тини Європи, якій все належатиме
перше слово в боротьбі з комуніз-
мом.

Та не тільки це ми тут хочемо
сконстатувати. Говорячи про наш
курс, ми хочемо насвітлити його
повністю ще раз тут ось, щоб не
згубити перспектив у тім водок-
рутні, про який була мова і в якому
не один уже ті перспективи втра-
тив, одірваний від української дій-
сності.

Цей наш політичний курс був
визначений з самого початку і виз-
начається тепер двома тезами:

Проти комунізму!

А в інтересах його успішного по-
борення,— й проти реакції!
Проти одєї реакції, найяскравішим
проявами якої є рецидиви повзучо-
го фашизму, що уперто намагаєть-
ся оклигати, мобілізуючи навко-
ло себе реакційні недобитки всіх
мастей. І повзучого не тільки
тому, що безнадійно скомпроміто-
ваний і з перебитим хребтом, а то-
му, що вдавня до політичної мімі-
крії, маскуючись під демократію,
але не змінюючи своєї реакційної
суті.

Ще рік тому й півроку тому на
оших самих шпальтах, в статтях—
„Комунізм, фашизм і револю-
ційна демократія“ та „Між
трупом і привидом“ ми недо-
во- (Далі на 2-ій стор.).

Незвичайний успіх англійських консерваторів

Драматичний поворот у наставленні англійців? — Вимагають демісії уряду Етлі

ЛОНДОН (ББС). 31 жовтня. Ан-
глійська Нижня палата прийняла
урядову програму, окреслену в трю-
ній промові короля, після того, як
348 голосами проти 201 відхилено
пропозицію про зміну програми
консерваторів. В своїй промові
прем'єр-міністр Етлі рішучо відкинув
черв'яку критику уряду. Етлі підкрес-
лив, що опозиція, не зважаючи на
свої напади, не спромоглася дати
будь-які свої власні пропозиції.

Дальшу резолюцію опозиції про
скасування нормувань приділу бен-
зини в Англії відхилено 184 голо-
сами проти 160, після бурхливих
дебатів. Це найсутужніша перемо-
га лейбористського уряду в Нижній
палаті з того часу, як лейбористи
перебрали владу.

ЛОНДОН (ЮП). 1 листопада. В
392 місцевостях Англії, Велсу й

Шотляндії відбулися 1 і 4 лис-
топада муніципальні вибори, яких
очікують з особливим інтересом,
бо вони будуть для лейбористської
партії першим пробним каменем з
часу виникнення теперішньої еконо-
мічної кризи. Консерватори й далі
сподіваються поліпшити свої—і без
того досить сильні—позиції в му-
ніципалітетах.

ЛОНДОН (ББС, Радіо-Беромюн-
стер). 2 листопада. Вчорашні му-
ніципальні вибори в Англії і Велсі
(в Шотляндії у вівторок) принесли
велику перемогу консервативній пар-
тії. Вона здобула 614 нових місць,
втративши при цьому лише 17 стар-
их, тоді як лейбористи втратили
641 місце і придбали нових лише
42. Комуністи позбулися своїх 9
місць, не придбавши натомість жа-
дного. Число лібералів залишилося
таким самим, як і досі. Незалежні

виграли 36 місць.

Несподіваним виявився також факт,
що консерватори здобули більшість
навіть у промислових районах.

У перемозі консерваторів полі-
тичні кола добачають драматичний
поворот направо в наставленні ан-
глійського народу подібно до того,
як він повернувся ліворуч під час
перемоги лейбористів у липні 1945 р.

Наслідком успіхів консерваторів
провідник консервативної опозиції
лорд Вултон домагався від уряду
визнати, що теперішній склад Ниж-
ньої палати не репрезентує собою
більшості англійського народу. Тож
провідник опозиції домагався нових
виборів до парламенту. Відповідаю-
чи на ці претенсії, Філіпс сказав
від імені лейбористської партії, що
вибори не виправдали її надій, але
це лише перша поразка в цілому
ряді перемог.

Тимчасова стабілізація кабінету Рамадье

ПАРИЖ (ЮП). 31 жовтня. Офі-
ційний наслідок голосування з при-
воду вотуму довіря французькому
урядові такий: 300 голосів за, 280
проти і 18 утримались.

Національні Збори висловили до-
віря сконцентрованому кабінетові
Рамадье дуже малою більшістю і
таким чином—принайміні покищо—
уникнуто проби сил між прибічни-
ками генерала де Голя і комуніста-
ми. Більшість 20 голосів становить
досі найслабшу більшість, що її одер-
жав міністер-президент Рамадье
під час семи голосувань з приво-
ду поставленого ним питання про
довіря.

ПАРИЖ (ЮП). 27 жовтня. Дру-
гий тур голосування відбувся в не-
діль без інцидентів. Обирано в гро-
мадах до 9.000 мешканців, у яких
минулої неділі кандидати не здобу-
ли абсолютно більшості. Не зва-
жаючи на те, що в багатьох міс-
цевостях партія де Голя взагалі не
висувала своїх кандидатів, наслідки
виборів показують ясну антикомуні-
стичну картину, в якій соціалісти
здобули провідне становище. За нео-
фіційними підрахунками, 83.233

мандати до самоуправ розподіляють-
ся так: соціалісти—15.439, РПФ
(де Голь)—10.727, комуністи —
6.424, МРП—6.239.

ПАРИЖ (Дена-Ройтер-АП). 28
жовтня. Остаточні наслідки обох ту-
рів голосування дають таку тимча-
сову картину: Об'єднання французь-
кого народу ген. де Голя—29.137
місць, соціалісти — 15.439, радикал-
соціалісти—14.904, незалежні (кон-
серватори)—8.750, республіканська
народня партія—6.239, комуністи—
6.487.

своїх систем і додав, що церква не
заперечує можливості деякої одно-
сті між державою і церквою, що їх
не слід розглядати як дві цілком
окремі інституції.

МОСКВА (Радіо-Мюнхен). 1 лис-
топада. Як повідомило німецьке
радіо, советським комуністам і ком-
сомольцям заборонено ходити до
церкви і вірити в Бога.

СОЛІДАРИСТІВ ПІВДЕННО-АМЕРИКАНСЬКИХ
КРАЇН

БОГОТА (РПГ). 29 жовтня. Міністри
закордонних справ південно-американ-
ських країн обговорюють на спеціаль-
ній конференції у Боготі питання
з приводу того, чи вся Південна Америка
має прийняти дипломатичні взаємини
з СРСР. Венесуеля й Мексико, вислови-
ли проти. Чилі й Бразилія, як відомо,
уже припинили дипломатичні зносини
з СРСР.

ВІНЯТКОВИЙ СТАН У ЄВРОПІ

КАІР (Радіо-Мюнхен). 30 жовтня.
Єгипетський уряд учора ухвалив про-
голосити винятковий стан у країні.
Таким чином єгипетські органи здо-
ров'я матимуть відтепер змогу ефек-
тивніше поборювати епідемію холери.
Лише за останню добу померло понад
400 осіб і зареєстровано 825 випадків
нових захворювань.

ПЕРЕМОГА ДАНСЬКИХ СОЦІАЛ-ДЕМО-
КРАТІВ

КОПЕНГАГЕН (ЮП). 29 жовтня.
Наслідки виборів до данського парла-
менту показують великий успіх соціал-
демократів і дотеперішньої ліберальної
урядової партії. До парламенту ввій-
шли: соціал-демократи — 57 (досі 48),
ліберали — 49 (38), консерватори —
17 (26), радикал-ліберали — 10 (11),
комуністи — 9 (18), партія справедли-
вих податків — 6 (3). Комуністи втра-
тили половину своїх попередніх ви-
борців.

ПЕРЕМОГА ФРАНЦУЗЬКИХ РАДІКАЛ-
СОЦІАЛІСТІВ?

ПАРИЖ (Радіо-Мюнхен). 27 жовтня.
Згідно з неостаточними підрахунками,
під час останніх других вчорашніх ви-
борів до місцевих самоуправ (у гро-
мадах до 9.000 мешканців) на перше
місце вийшла партія радикал-соціалі-
стів Ерріо. На другому місці—соціалі-
сти. Комуністи здобули четверте місце,
а партія де Голя лише п'яте.

Прапор Об'єднаних Націй — в центрі блакитного полотна знак ООН —
схвалено на сесії ООН в Лейк Сакселі.

(Дена-ІНП-Більд).

* ПРАГА (ГА). 1 листопада. Під
натиском комуністичної партії словаць-
кий кабінет був змушений податися
до демісії. Кабінет користувався від-
носно деякою самостійністю. Він опи-
рався на коаліцію з членів словацької
демократичної партії і комуністів. Під
час загальних виборів в Словачії демок-
ратична партія здобула 62% голосів.

* ПАРИЖ (Радіо-Мюнхен). 1 лис-
топада. Генеральний секретар комуністич-
ної партії Франції М. Торез, разом з
іншими делегатами, виїжджає до Мос-
кви на святкування 30-х роковин жовт-
невої революції.

* КИЇВ (Зюдвестфунк). 2 листопада.
Комуністична партія УСРС вирішила
приєднатися до міжнародної комуні-
стичної організації Комінформу. Щоб
поінформувати населення про ухвали
Варшавської конференції, призначено
понад 3 тис. пропагандистів.

* ВЕРЛІН (Дена). 31 жовтня. Шolto
Даглес, що цими днями склав повнова-
ження головнокомандувача окупаційної
зони, минулої п'ятниці в супроводі своєї
дружини залишив Берлін.

* ЛОНДОН (ББС). 2 листопада.
Новий головнокомандувач англійської
зони Робертсен окреслив учора в од-
ній промові англійську окупаційну по-
літику. Як він сказав, вона ставити
перед собою дві мети: деструктивну
й конструктивну. Деструктивної мети:
— денацифікації і зменшення всенного
потенціалу — вже досягнуто. (Тож
радіалі основну увагу буде зосеред-
жено на конструктивній роботі).

* АНКАРА (Радіо-Беромюнстер).
2 листопада. Державний президент
Туреччини Ісмет Іненю відарив
учора нову сесію турецького парла-
менту.

* ЛОНДОН (ББС). 1 листопада. За
третій квартал 1947 р. англійський ек-
спорт, порівнюючи з довоєнним часом
збільшився на 31%.

* ВАРШАВА (ГА). 2 листопада.
Вчора підписано першу торговельну
угоду між Польщею та об'єднаною
англо-американською зоною. Польща
продасть об'єднаній зоні 50 тис. тонн
картоплі по 37 з половиною доларів
за тону.

* НЬЮ-ЙОРК (РПГ). 2 листопада.
США погодилися вивести свої війська
з Ірландії і передати свої військові бази
Данії. Виведення військ уже почалося.
Все погоджено наслідком переговорів
між міністрами закордонних справ обох
країн — Русмусеном і Марпалом.

БУЕНОС АЙРЕС (АП). 31 жовтня.
В середу аргентинський уряд заявив,
що він був змушений з огляду на еко-
номічну блокаду спалити збіжжя, вар-
тністю на 500 міль доларів.

* НАНКІН (Дена-ІНС). 31 жовтня.
Китай і США підписали угоду про аме-
риканську допомогу Китаєві після при-
пинення діяльності УНРРА 31 грудня
1947 р. На підставі угоди Китай одер-
жуватиме безкоштовно харчові про-
дукти, медикаменти, одяг, добриво,
паливо і насадки. Американський уряд
зберігає за собою право наглядати
за транспортування і розподілом цих
матеріалів.

* КОПЕНГАГЕН (РПГ). 2 лис-
топада. Данський уряд прийняв запро-
шення Бенелоксу взяти участь у кон-
ференції з приводу заснування євро-
пейського митного союзу. Конференція
відкривається 10 листопада в Брюсселі.
До участі запрошено всі європейські
країни, за винятком Іспанії й Німеч-
чини.

ТАК ТРИМАТИ!!

(Продовження з 1 сторінки).

значно і ясно сформулювали політичне кредо революційної демократії, яка протистоїть і комуністичному привидові і фашистському трупові з усім його, породженим ним, мряковинням, що затрує політичний світ, затуманює перспективи і об'єктивно співпрацює з комунізмом, торуючи йому шлях. І там же було сформульовано в ім'я чого ми протистоїмо про те обох цих, однаково реакційних явищ.

Перш ніж повторити основне із уже раз (та й хіба раз) сказаного, ми хочемо звернути увагу на те, що така наша постава була на диво найрішучіше заатакована з певних українських політичних кіл і ведена весь час, негребуючи ніякими засобами. А констатуючи цей відомий факт, хочемо ствердити і справжню причину — чому? Це прикро, але що зробили. Чому нас взяли в багнеті всі ті шпильостелі аматори політичної руханки і вели похід проти нас всіма засобами, аж до мобілізації совєтських репатріційних чинників включно, щоб хапати й відправляти нас на „родіну“? А весь загал наших симпатиків постійно тероризували примарою репатріції, співпрацюючи таким чином з комунізмом?

Відповідь на це „чому“ неприємна але вірна і приходить сама собою. Адже висловлені в згаданих статтях тези можна заатакувати лише з двох позицій, — або з позицій „трупа“, або з позицій „привиду“ третього пункту і заатакувати не можна, бо це не виправдано, бо нікого третього там не зацікалює.

То ж, ведучи атаку супроти нас, ті що їх вели і ще ведуть хіба не декларують тим себе, на прикритті собі ж по боці однієї з тих сил, проти яких ми виступаємо. Хіба не ясно само собою, що коли хтось атакує комунізм і фашизм, а хтось за це намагається йому випришити очі нальцем, то той палець може бути або комуністичний, або фашистський? Та зрештою справжні надхненники й „ідеологи“ тієї свистоляски й не ховаються з тим, а лише маскують різними словесними комбінаціями справжню причину побороювання нас.

Проте, ми цього не беремо й не брали всерйоз. Ми називаємо це **ПОЛІТИЧНОЮ РУХАНКОЮ** на емігрантському дозвілі з тими даними, які кому Бог дав. І ця руханка, як стверджує дійсність, дає зовсім несподівані висліди для тих, хто її робить, — все що є в засаді здорове, розвивається, видужує і набуває зовсім нових якостей, і якби сьогодні той ліпший елемент пильно глянув на себе в длюстро, то не впізнав би себе, порівняно з попередніми своїм ідейно-політичним обличчям, і здивувався б, пощо він з нами воює.

А тепер повертаємось до теми. Отже, наша лінія й надалі — це лінія проти двох чорних сил, які одна одну породжують і живлять, і об'єктивно, співпрацюють. Це та ж сама непримиренна позиція проти комуністичного привиду і така ж непримиренна позиція проти решток фашистського трупа в ширшому масштабі, що є знаменосцем найчорнішої реакції, пристановищем всіх її недобитків.

Чому ми ці гасла висуваємо поруч?

Тому, що належимо до тієї школи політичного думання і до тієї політичної течії, яка постанала, як антагоніст, в самій середині комуністичного пекла й оформилась ідейно в боротьбі з ним, заступаючи інтереси багатомільйонових тамтешніх мас. А оформившись ідейно в боротьбі з тим комунізмом та ще й побувавши в гітлерівській „рау“ разом з народом, здає собі справу, що перемогти комунізм реакцією неможливо. Навпаки, доки існує реакція, комунізм непереможливий. Більше того, — комунізм сам може перемогти в цілому світі при допомозі реакції, і тільки при її допомозі. Бо ж це вона його породила й перманентно підживлює.

До розуміння цього доходить сьогодні цілий світ в тій чи тій мірі. Там більше до розуміння цього мусить доходити кожен, хто хоче виступити проти комунізму в умовах України й усюю Сходу Європи. Тобто там, де волею народних мас будуть зведені вирішальні бої з тим

комунізмом і з усією його тоталітарною, антидемократичною системою, де в той же час ті народні маси найменше мають симпатій до будь-якого фашизму (після Гітлера) і до будь-якої феодално-капіталістичної реставрації (після імперії Романова).

Деякі ідеологи говорять, що з масами не числяться в „ім'я ідеї“. Ми ж думаємо навпаки, ідея мусить стояти на сторожі інтересів мас, тільки за таких умов можна побороити комунізм, що теж з тими масами не числяться в ім'я „ідеї фікс“. Добробут і захист інтересів найширших народних мас — це є ідейна суть справжньої демократії і тільки з такою прогресивною ідеєю комунізм може бути подоланий.

Відповідно до цього останній відтинок історії вчить, що виступати проти комунізму з реакційною ідеологією і практикою то марна річ. Гітлер уже раз пробував, і то при найбільш антикомуністичних настроях мас в ССР. У висліді — кожен, хто до цього в тій чи тій мірі причетний, може навіть забути шлях на Україну і взагалі на схід. Гітлер з усіма своїми приспінниками довів маси до розпачу, а комунізм скріпив, протиставивши комуністичній потворі рівнозначну, або й ще страшнішу. І тепер от той комунізм, не теоретичний, а конкретний, узброєний до зубів комунізм, ім'я якому большевизм, пережможе маршрут в Європу й загрожуватиме цілому світові. А він же недалекий був від того, щоб розвалитися з середини, коли б проти нього виступав не найчорніший гатунок реакції, а прогресивна ідейна сила.

Ось чому ми, виступаючи проти комунізму, є й проти реакції. І даємо тут насамперед про інтереси українського народу, який може або дійти до здійснення цілі — до національної свободи й державної незалежності через розвал комуністичної тоталітарної системи, або не дійти і як наліп зникнути назавжди, при умові врятування тієї системи реакцією знов, як це вже раз було.

І коли говорити прямо, то нас навіть не цікавлять світові масштаби щоб нам не сказали, що ми втручаємось не в своє, хоч об'єктивно це є справа світового значення, бо розвалити комунізм в цілому світі можна тільки розваливши його в ССР. Нас цікавлять масштаби „тюрми народів“ насамперед, де перебуває наш народ і веде з тим комунізмом боротьбу пліч-о-пліч з усіма тими, хто хлиснув того комунізму донескою, хлиснув і фашизм до несхочу, а 30 років перед тим, протягом століть нахалався й романівської, арацької, столипінської, айхгорнівської й іншої реакції теж до несхочу, що зрештою й штовхнуло їх в лабети комуністичної Москви. (Ось так точнісінько, як такі ж самі причини штовхають нині цілі суспільства в ті ж таки комуністичні лабети).

Тому, зводячи свої порахунки з комунізмом в масштабах „тюрми народів“ насамперед, ми змагали й змагаємо до творення такої ідейно-політичної сили, яка єдино зможе протистояти комунізмові на теренах Східної Європи, тобто в колісці того воюючого комунізму.

І наріжними каменями ідеології такої політичної сили мусять бути її антикомуністична й антиреакційна суть.

Революційна ідеологія й соціал-політична концепція такого руху виростає корінням з прагнень і устремлень багатомільйонових мас сьогодшнього селянства й робітництва, отих трудових мас, що в своїй цілості, включаючи сюди й трудову інтелігенцію, становлять собою 90% всього населення ССР. А для України вони становлять 99% всього національного складу. Іхні прагнення і іхні стремління визначатимуть устремлений характер завтрашньої України. І це не буде ані комунізм, ані фашизм, ані будь-яка реставрація.

Можна ті прагнення в деталях характеризувати по-різному, як з правих, так і з лівих позицій, можна багато дискутувати про те і вигадувати багато різних наліпок, особливо з ворожих позицій, але одно лишається незмінним і поза дискусію — це основне. А основним є і буде — прагнення до такого устрою, де насамперед були б усунені всі жахливі протиріччя большевицької категорії: національне поневолення,

Нюрнберський процес у 33 томах

Історичний нюрнберзький процес виготовляється тепер до друку. Над ним працює 19 перекладачів, дактилографів та коректорів. Текст буде узгоджений з подібними виданнями у французькій, англійській і російській мовах. Праця скінчиться під кінець цього року. Весь матеріал з перебігу процесу буде видрукуваний в 22 томах, кожний том буде мати по 400 сторінок. В цій самій величині буде ще 11 томів додатку, в яких будуть поміщені в оригіналах всі документи процесу.

Туреччина на перехресних шляхах

Наш чорноморський сусід — Туреччина — для українців цікавий не тільки як одна з демократичних держав Близького Сходу, з яскраво виявленою орієнтацією на Захід, але й як майбутній наш партнер у визвольних змаганнях у боротьбі з тоталітарною Росією. На жаль, з турецькими внутрішніми й зовнішніми справами наша громадськість мало ознайомлена і не стежить за тими політично-господарськими процесами, що в ній відбуваються.

Від часу проголошення Турецької Республіки Мустафою Кемалем Атаюрком (1920 р.), ця країна територіально значно зменшилась, проте шляхом внутрішньої перебудови й консолідації національних сил за порівняно короткий час зуміла стати справді одною з потужних сил Близького Сходу.

Пригляньмося до внутрішніх справ Туреччини. Після смерті Атаюрка в 1938 р. в країні і далі править республікансько-народна партія, яка, боючись північного сусіда, держить цупко кермо влади і бореться з усіма проявами революційного анархізму. Хоч назовні Туреччина й демократична держава, має виборного президента і парламент, але монопартійний склад його майже не давав до останніх років спроможности розвивати громадсько-політичне життя. Цей затиск демо-

соціальне закріпачення, безправ'я і злидні, моральний і фізичний терор, світоглядова нетерпимість тощо. Але водночас з тим до устрою, при яким український трудовий народ був би єдиним господарем в своїй Самостійній Соборній Державі, і тільки він! А в тій державі здійснювалось би те, за що вже проліто було моря крові, — це демократія в справжньому розумінні цього слова, справжнє народоправство. Це соціальна упорядкованість. Це політична свобода і забезпеченість від насильства і терору. Словом, це отой лад „без хлопа і панів“, про який віщував ще великий Шевченко, ота „своя хата“, а в ній „своя“ українська народня „правда“ — що сьогодні становить собою суть української народньої національної ідеї.

Це ж становить і основу нашого політичного кредо.

Дехто хоче охрестити це соціалізмом.

Вільному воля. Але оскільки це робиться з інтенцією, мовляв, щоб скомпромітувати, то скільки треба мати лоу в голові, щоб для компромітації демократії притягати навіть слово соціалізм. Та ж той соціалізм, воюючи з комунізмом, для розгорнутого наступу на комунізм в цілому світі утворює нині Соціалістичний Інтернаціонал.

Проте, спробуємо все ж таки відповісти, соціалісти ми чи ні, оскільки це питання перед нами ставить руба. Ба, не тільки ставлять, а й намагаються шпирати каміння і лякати всіх цією „страшною“ наліпкою на нас.

Поперше — ми не боїмося ані каміння, ані слова „соціалізм“. А подруге — той лад, який ми обстоювали й обстоюємо, ніяк не вкладається

+

З глибоким сумом сповіщаємо, що 30. 10. 1947 р. в Аугсбурзі несподівано помер один з найвизначніших українських поетів на еміграції

ЮРІЙ КЛЕН

РЕДАКЦІЯ

Туреччина на перехресних шляхах

кратії, що дехто пояснював постійною загрозою чорного сусіда, викликав незадоволення серед населення і президент Іненю примушений був наразі змінити напрямок внутрішньої політики. Сталося це так: Демократична партія на чолі з банкіром Целелем Баяром на торішніх парламентських виборах, під гаслом зміни поліційних метод керування державою і пом'якшення воєнних приписів (вся Туреччина перебувала на воєнному стані) перемогла в 54 виборчих округах і хоч не осягла вирішального значення в державному житті, проте формально здобула право виявляти волю і домагання турецької демократії. Президент Іненю наразі зрозумів, що йому не подобає місце одночасно лідера республіканської народньої партії і пост президента держави, що уряд мусить однаково справедливо трактувати всіх турецьких громадян. Ця офіційна заява президента стала початком нової, поміркованішої і толерантнішої політики уряду. Прем'єр-міністр Пекер склав свої повноваження, а його наступник Гассан Сака, започаткував новий етап турецької політики своїх представників в уряді, але до їх голосу уряд шораз більше прислухається.

В господарському відношенні Ту-

реччина мала з ССР пакт про дружбу, термін якого скінчився ще в 1945 р. Відтоді ССР кілька раз вимагав ревізії пакту і передачі собі на певних умовах Дарданеллів. Туреччина, отже, перебуває весь час під загрозою совєтської інтервенції. Ця „війна нервів“ дуже хвилює турецьку людність і перешкоджає господарській розбудові.

Англія і Америка обіцяють Туреччині допомогу. Проголошена президентом Труменом доктрина бере під опіку суверенність Туреччини. Більше того, вона визнає її важливим стратегічним пунктом, якому судилося відіграти велику роль в гамуванні проросійського комунізму на Близький і Середній Схід та Африку. Спеціальний стоїльоновий кредит на зміцнення Туреччини, візити американських військовиків — це доказ того безпосереднього зацікавлення Туреччиною, що спостерігається в урядових колах США.

Переговори про пакт дружби з Грецією, угоди з Іраном і деякими середньо-східними країнами Азії вказують на те, що Туреччина шукає шляхів зміцнити свою міжнародну позицію і готова кожної хвилини дати відсіч совєтському можливому нападові. Ці становище складне, але за нею стоїть весь магометанський світ. В цьому та ще в Америці — її надії. Чи вдасться ССР збройно виступити проти Туреччини — це залежить від загальної світової ситуації. Туреччина тепер — один з запальних пунктів, що існують. На мирне вирішення спірних справ з ССР турецький народ нині не має надій.

В. ВАСИЛЕНКО.

* ВЕРЛІН (ЮП). 2 листопада. Згідно з ухвалою з 1 грудня буде заборонено висилати до Німеччини пакунки з тютюновими виробами.

І. БАГРЯНИЙ.

ДВА РОКИ

Професор ВЕТУХІВ / Франкфурт над Майном, 28.10.1947.

31 жовтня минає два роки з того часу, як українська еміграція організувалася для репрезентації її самодопоговної роботи перед зовнішніми чинниками і, в певній мірі, для керівництва внутрішнім життям її.

То були два роки напруженої праці, творчих зусиль, прагнення до організованості та єдності.

В могутній струм об'єдналися поодинокі струмки української творчої тенденції і чисті джерела українського духу і думки. Вони проявилися і в художньо оформлених церквах, що зросли в руїнах і в колишніх гаражах, і в школах — від дитячих садків до університетів, і у відданих роботі наших лікарів і сестер, і в прекрасних виробих наших майстерень, і в наших хорах, театрах, наших виставках, кращих книжках та журналах і всюди в добрій волі працьовитих, творчих, вільних людей, на якому б полі вони не працували своєї сили.

На окремих ділянках, в окремих таборах, в деяких організаціях бували й водоворотні нашої неорганізованості, і протитечія злої волі та чужих впливів, і міліані інертності, і дивовижної форми скелі людської глупоти. Бувала й каламутна вода, на якій зразу ж з'являлися підозрілі рибалки.

Та непереможні хвилі творчого струму, і на тлі його широких вод мізерно виглядає політиканство, таборові „війни“, „змагання за владу“, дріб'язкові амбіції.

Творчою силою був за ці два роки наш український народ на еміграції, та двохсоттисячна маса, що вирвалася з-під ярма, наші люди з різних земель, різних переконань, різної віри.

Зробімо короткий огляд праці української еміграції за два роки в напрямі організації свого життя і самопомогти.

Церква

Дивом вирости в українських таборах церкви. І дивувалися чужинці — хто побудував їх, хто розписав іконостаси, хто вишив рушники, хто поробив прекрасні речі церковногожитку, де здобути дзвони.

Вісначаються в церквах наші молоді пари, хрестять новонароджених на чужині українців, святять паски та яблука, несуть люди вогонь із Страсців до таборової касарні. Загальний молитовний настрій охоплює і селянок в білих хустках „з дому“, і „підсоветську“ молодь, що зросла без церкви, і „стару“ еміграцію. В кожному таборі є церква і православна, і греко-католицька. Багато українців належать до Укр. Автокеф. Православної Церкви, очолюваної митрополитом Полікарпом та Священним Синодом. Тепер є на еміграції 12 єпископів, біля 60 парафій та 150 священиків і інших духовних служителів.

11 православних Братств Милосердя, організованих при церквах, допомагають емігрантам матеріально і морально.

На чолі Греко-Католицької Церкви стоїть о. Ніколай Вояковський, Адміністратор і Візитатор Апостольський. Парафії дуже добре організовані, а Церква має добрі зв'язки з Престолом Святого Отця, з кардиналами і єпископами світу.

Українських євангеліків є небагато, але від самого початку були вони добре організовані. Спершу на чолі їх стояв пастор Боровський, а пізніше прибув з Америки суперінтендант Василь Кузів.

До 40 назов книжок духовного змісту вишло за ці два роки. Коженній вірній має змогу придбати і євангеліє, і молитовники, і ікони. Добре оформлені підручники Священної Історії для шкіл.

Недавня зустріч єпископа Бучка з кардиналом Тісераном або прибуття єпископа Мстислава до Америки свідчить про широкий розвиток нашого церковного життя і нові зв'язки з закордоном. Десятки тисяч вірних об'єднані тепер в церковні громади.

Наука

До 300 українських вчених-емігрантів перебуває зараз у Німеччині. Молоді і старі, чоловіки й жінки, з Львова і Харкова, з Києва і Праги, з Кубані і Закарпаття. Різні фахи, різні традиції, але ідея одна.

Наші вчені тепер налагоджують зв'язки з чужоземним оточенням, користуються чужинськими бібліотеками, беруть участь у чужинських наукових конференціях, але одночасно викладають в українських високих школах, читають популярні лекції, пишуть і видають підручники. Тільки тут, на еміграції, можлива вільна робота українців-знавців, істориків, філософів.

Творчо працює Вільна Українська Академія Наук, що має тепер 16 відділів з різних ділянок науки і об'єднує 130 учених на чолі з президентом Академії, відомим професором Дмитром Дорошенком.

Академія вже видала низку наукових праць, відбула понад 20 наукових конференцій з різних галузей знання. Кілька великих учених конференцій притягли увагу широких кіл українських і чужоземних вчених. Наші вчені зв'язані з допомогними організаціями вчених в Америці, готуються до участі в міжнародних конгресах і конференціях.

Недавно відновило свою роботу Наукове Товариство ім. Шевченка, що має славу знаної наукової інституції і традиції 75-річної роботи. Товариство має кілька секцій, що об'єднують дійсних членів — відомих учених. Воно вже нав'язало зв'язки з Америкою та іншими

країнами і відновлює свою видавничу діяльність. Очолює його проф. д-р Раковський.

Науковці організовані в Спілці Наукових Працівників, що створена для самопомогти.

ШКОЛА

Українські Високі Школи прагнуть дати молоді те, чого вона не може дістати в чужинських школах, і те, чого не могла здобути на батьківщині.

Український Вільний Університет має традиції 25-річної праці в Празі. Тепер він має 2 факультети, де працює 83 викладачі та рядові працівники (з них 27 професорів) вчать біля 400 студентів. Працюють Августурзькі Університетські Курси, що мають увійти в систему УВУ.

Понад 700 студентів студіює в Українському Техніко-Господарському Інституті. Цей інститут зародився, ввір і працював у Пособрадах, а тепер відновився в Регенсбурзі. Має більше 100 викладачів, серед яких є чимало відомих професорів.

Висока Економічна Школа народилася 2 роки тому в Мюнхені і готує українських фахівців-економістів. До викладання притягнені кращі економісти, що є на еміграції, студіює понад 300 студентів.

Духовні кадри ростуть в двох високих богословських школах — Духовній Академії Української Автокефальної Православної Церкви та Греко-Католицькій Духовній Семінарії, очолюваній відомим теологом проф. д-ром Лабю.

Українська молодь тягнеться і до чужинських високих шкіл. В університетах Німеччини та Австрії вчиться до 2500 українських студентів, невелика кількість вже виїхала студіювати до інших країн.

Діти й молодь шкільного віку вчиться переважно в українських школах і гімназіях. Ці школи виникали спонтанно в усіх осідках української еміграції, в усіх таборах. Не всі вони однаково гарні, не всі програми усталені, не всі вчителі є на належному рівні, але життя йде, молодь вчиться, здає матуру (всього українськими гімназіями випущено до 900 матурантів), іде до вищих шкіл. Багато вчителів — людей доброї волі — працюють в сотні народніх шкіл і 28 гімназіях, закладаючи основи національного виховання.

Як гриби повиростали в таборах різні фахові курси, школи чужих мов, мистецькі школи. Багато непомітних скромних людей віддало багато сил і ініціативи на підготовку наших людей до переселення, до нової кваліфікації, до нового життя.

Мистецтво

Творчий дух українців найяскравіше відбивається в мистецтві. Важкі умови еміграції, таборовий дріб'язковий побут, часом ненормальне живлення — і на такому ґрунті розквітли наші хори (мало не в кожному таборі!), театри (де тільки нема самодіяльних колективів?), малярські виставки. Поруч і на тлі цієї сказати б „масової продукції“ височіють і наші високохудожні колективи, наче живляться вони з свіжого повітря, якого їм бракувало 25 років.

Неперевершений є хор проф. Нестора, що несе в світ красу і багатство української пісні. Цей хор неолпоразово вже виступав з великим успіхом — і перед своїми і перед чужинцями.

Нашою гордістю є Капеля Бандуристів Григорія Китастого — прекрасний репрезентат української пісні і музики та творець нової української пісні.

Маленьким чудом є балетова школа Валентина Переяславець.

Театр-студія Гірнака росте на уцілених уламках короткого ренесансу української культури 20-х років, від яких ідуть паростки нових творчих змагань, високо-культурних і ідейних прагнень до справжнього театрального мистецтва.

Творчо працюють Опера на чолі з диригентом проф. П'юрком та театр Блавацького, що заслужено оцінені нашим глядачем.

Не можна тут не згадати таких ансамблів, як наприклад, квіртет ім. Лисенка, хор „Сурма“ та всіх інших. А скільки талановитих і працьовитих солістів співаків і музикантів ми маємо! Часто на їх концертах охоплює почуття гордості. Слухаючи їх концерти по радіо, думаєш: от ще раз світ чує українське мистецтво!

Наші малярі показали себе на багатьох виставках — спеціально образотворчих і загально-таборових. На мюнхенській Образотворчій Виставці ДП різних національностей українці послали чільне місце своїми яскравими оптимістичними образами.

Об'єднання Українських Мистців виводить українську еміграцію в світ своїм прекрасним журналом „Українське Мистецтво“.

Письменники, на чолі з Уласом Самчуком, об'єдналися в творчу

Преса

організацію МУР і прагнуть творити велику літературу. Тим часом за ці 2 роки вийшло кілька книжок, що їх широко читає людність.

Влітку 1945 року ми друкували на машинці „білетени“. Восени того ж року з'явилися циклостильові видання, а тепер кожний українець може завжди читати і газету, і друковану книжку.

Хоч маємо багато труднощів з ліцензіями, з папером, з видавцями, та за 2 роки вийшло до 160 назов книжок художньої літератури, до 50 назов дитячої літератури, понад десяток технічної, до 40 релігійної, 40 підручників для гімназій та 12 для народніх шкіл і понад сотня іншої (словнича, історична, тощо). Може не всі книжки були варті того, щоб їх видавати, але в кожному суспільстві при вільній конкуренції з'являються на ринку різні „твори“ сумнівної якості. Наша організованість і національна честь вимагають надалі поставити гостріший наголос на виданні високоякісних книжок.

Маємо 6 газет і десяток ліцензійованих журналів. Може наша преса недосконала, може дискусії надто різкі або надто дріб'язкові, але життя йде, газети виходять систематично і відбивають те життя, яким воно є. Всі творчі журналісти мають змогу писати, всі очі до читання мають що читати.

(Далі буде).

Партії у Франції

(Довідка)

Анархісти: крайня ліва партія. Їх лише кілька соток. Зрештою, вони анархісти та не організовані. Багато втратили своїх впливів у користь троцькістів.

Троцькісти: комуністична інтернаціональна партія, досить численна. Мають 10.000 членів. При останніх виборах одержали 60.000 голосів.

Комуністична партія: має більше як мільйон членів — заявили Горез і Марти... 670.000 — твердить агенція Експрес. Чия правда? Правдоподібно посередині, між обома оцінками, тому, що комуністична партія офіційно нараховує 819.155 членських виказок з 31 грудня 1946 року. За той час багато вступили сами та чимало виключено — до 40.000.

Соціалістична партія: генеральний секретар партії заявив, що в цьому році видано їхнім членам 350.000 членських значків. Останнім часом, напевно, був малий прилив членства, однак, „Соціалістична Молодь“ була розв'язана за „троцькістські“ ухили. Переорганізована недавно, набирає уважно нових членів.

Радикальна партія: ніколи не хвалюлася, як попередні партії числами членства. Секретар партії заявив, що тепер мають 492 тисячі членів. В цьому році було 126.000 нових вступів. Всі, які огірчені „даризмизмом“, йдуть до радикалів.

Демократичне об'єднання лівих начисляє 60.000. В цій самій роліні діє партія Молодої Республіки з кількома тисячами членів.

Більш направо радикальної партії стоять так звані „Порохові партії“, до яких треба зачислити Незалежну радикальну партію, Соціалістична республіканська партія, яка начисляє лише дві—три сотки членів.

Нова партія вириває на політичному горизонті — це соціалістично-демократична партія, якою проводить Поль Фор, традиційний противник Л. Блюма. Вона групує до 20.000 членів, головно в департаменті Сон е Люар.

Демократичне об'єднання, досить сильне в часи П. Фляндера, тепер стало дуже інтимним та пригтовляється до свого конгресу, який відбудеться в місяці листопаді. Тепер воно малочисельне та точного його ефективу не знати.

Всі ці вищезгадані партії, починаючи від радикальної, а кінчаючи на демократичним об'єднанні, творять так зване Ліве Республіканське зібрання (Расамблман де гоп республікен).

М. Р. П.: (Мувеман республікей популяр — Республіканський народний рух або інакше ще їх прозивають християнськими демократами. Офіційно мають 450.000 членів.

Республіканська і соціальна партія (є епитетом французького послання), має, приблизно 60.000 членів. Республіканська федерація — малянька партія, яка згідно із заявою секретаря Люї Марен, не цікавиться кількістю членства, бо це „партія традиції“.

Селянська партія та соціального об'єднання: це нова партія, та ще не відіграла великої ролі, однак членство збільшується понад 50.000 членів. Вона має великі впливи в центральній Франції.

П. Р. Л. (Республіканська партія вільности). Числом членства не дуже велика, до 70.000, однак зачпає відогравати поважну роллю.

Р. П. Ф. (З'єднання французького народу): це властиво не партія, згідно з заявою де Голя, який є її творцем і провідником. Однак, це найчисленніша партія, яка єдина може ривалізувати з комуністичною партією, щодо числа членства і теперішніх впливів у французькій політиці. За останніми вістками, вона начислює 1.500.000 членів.

Монархісти: це крайнє праве угруповання, яке мало численне та не має під цю пору великого розголосу ні впливів.

Всі ці партії групують приблизно чотири мільйони членів. Однак партія безпартійних така найчисленніша, бо на 26 млн. виборців Франції і колоніях, лише 4 млн. стали партійними.

(„УКР. У ФРАНЦІЇ“).

У Лондоні підписано протокол про повернення Італії золотого запасу відбитого союзними військами від німців. На фото: Валдман (США), Бевін (Англія) й Мігоне (Італія) підписують протокол.

Л. Білецький

ЦПУЕ і культурно-освітня праця

(Продовження)

Інші ділянки позашкільної освіти були приділені ЦПУЕ до відділу Культури й Освіти. Чомусь партійна політика цими ділянками не цікавилась. А ті ділянки не менш важливі, бо так само діють у таборах і серед усієї української еміграції. Театри, концертні та оперні ансамблі, хоріві об'єднання, об'єднання музик, сольових співаків, бандуристів, нарешті, великі об'єднання мистців—МУР, ОМУС, УСОМ Української музики,—всі ці останні об'єднання творять одну велику організацію мистців—ОМ (Об'єднані Мистецтва) і всі вони діють на терені українських таборів. Але цими найрізноманітнішими мистецькими організаціями політична партія, що відокремилась і превалює в ЦПУЕ,—не зацікавилась. Чому? Зовсім зрозуміло: 1) Ці всі організації не в партійні, 2) вони не відбивають окресленої політичної приналежності, 3) є дорослими із певно визначеним світоглядом, збудованим не на партійній програмі. Коли ж дехто й має симпатії до партійної політики, то партійна приналежність їх різна, але прямування їх до надпартійної чисто мистецької праці є найбільше. Молодь же ще політично не сформована і легко йде на партійні кличі і пропаганду. А хто з партійних має в своїх рядах молодь, то чомусь вважає, що та партія їх має ґрунт для свого існування, має майбутнє... Бо ж молодь є показник живучості партії і забезпечує її розвиток. Отже, кожна партія тому й зацікавлена, щоб у своїх рядах бачити молоде покоління. Партія, що відокремилась, особливо намагається мати дорість у себе. Тому вона й ревно змагає до того, щоб опанувати молодь, поповнювати нею свої ряди.

Що ж із мистцями? Вони при відділі Культури й Освіти мають мистецьку кураторію, що помагає їм їхні справи. Але кураторія робить одно, а дійсність по таборах творить зовсім інше. Театральні ансамблі, концертні, хоріві розпорились на менші одиниці і навіть на атоми. Коли одні з них, визнані мистецькою кураторією ЦПУЕ, одержали право працювати в таборі, а інші—й на виїзд до інших таборів,—то інші, менші, з

малими кваліфікаціями або й зовсім без жадних кваліфікацій, і не думають реєструватися у ЦПУЕ й одержувати право на виступи. І вони так само свobodно роз'їжджають по таборах і збирають гроші, заробляють... без жадного на те дозволу ЦПУЕ. Вина в тім, з одного боку, тих мистецьких організацій, що не вважають потрібним згодуватися й дістати дозвіл на виступи, а з другого боку—вина таборових і обласних культурно-освітніх референтів, що не питають у „гастролерів“ такого дозволу на виступи. А в остаточнім—вина ЦПУЕ, що ще й досі не впорядкувала цієї дуже важливої ділянки мистецького руху по таборах, не зобов'язала таборових Управ допускати до таборових театрів тільки тих, що такий дозвіл на виступи від ЦПУЕ мають. Цим не тільки упорядковується мистецька ділянка по таборах, а підноситься навіть рівень мистецького виконання і припиняється та „халтура“, ті невідповідальні виступи, що тільки компромітують українське національне мистецтво. У такому упорядкуванні має взяти чільну участь ОМ.

Гадаю, що ЦПУЕ мусило б придуматися, як упорядкувати різні політичні виступи гастролерів-лекторів, що часто роз'їжджають по таборах і роблять заколоти та доводять навіть до бійок, розбиваючи табора на 2 ворожих „табора.“ Позашкільна справа має вестись тільки в культурно-національних рамках та напрямі об'єднання всіх живих українських сил. Коли ж „лектори“ будуть виступати й нацьковувати одних на других,—розбиття буде розвиватись далі й поглиблюватись. ЦПУЕ, ОПУЕ і навіть окремі табори Ради повинні такі безвідповідальні виступи припинити. Але ініціатива повинна вийти в формі стислого розпорядження від ЦПУЕ. Взагалі, позашкільна справа повинна бути основною переорганізована. Народні університети в таборах майже не існують. Загальноосвітні курси зовсім припинили свою діяльність. Курси українознавства і національній перевихід, мабуть, і не розпочинався. Зате активно діє акція на роз'єднування, на політичну боротьбу, на поглиблення ворож-

боду соціалістичного реалізму— декретованого стилю підсоветського мистецтва—шораз частіше потрапляє на підводні камені й рифи. Навіть переможно закінчена війна не вивела його на чисті і тихі води. І хоч „советський простий человек“ стоїть тепер „залізною заслоною“ від берегів Льодовитого океану через усьо Європу аж до Середземного моря, і хоч „слово гордоє „товарищ“ звучить тепер на вулицях Варшави, Будапешту, Відня й Берліну, атмосфера безнадії й понури згустилась до крайніх меж, а поет академія — знаменитий перекладач Мішкєвіча і Вольтера — мусить доказувати, що „пасажи́р те́ж людина“. Як же йому, кораблеві, не потрапляти на підводні камені й рифи, коли академік —... „те́ж людина“? Коли „інженер людських душ“, депутат парламенту другої по силі в цілому світі потуги мусить змагатись за дуже скромне утвердження свого „я“?

Чому хоч тепер ЦПУЕ не зацікавиться всеоб'єднуючою і надпартійною акцією? Чому члени управи ЦПУЕ не беруть участі в окремих таборах і не працюють та не лагодять конфліктів? Чому хоч раз у кожному таборі не виступить Голова ЦПУЕ із ідеєю всеукраїнського об'єднання всіх напрямів, усіх шарів і всіх угруповань? Чому ЦПУЕ не візьме ініціативи в свої руки щодо примирення ворожих сил, щодо вияву надпартійної і всенаціональної згоди? Чому не йде примиряюча політика із самого центру ЦПУЕ? Табір Сомме-казерне в Авгсбурзі дійшов до крайнього розбиття, а ЦПУЕ мовчить і не реагує на те страшне розбиття.

Те саме може статись у Діллінґені, в Новім Ульмі. Порушються норми виборів, схвалені ЦПУЕ. Я не вірю, щоб їх порушувало ІРО. Представники ІРО далекі від цього. Але ми самі, себто ті, кому на цьому найбільше залежить, розбивають табір на ворожі групи. Чому немає безнастанних і необхідних інтервенцій ЦПУЕ? Це все болочі справи. Багато з них зв'язані з розумною й всеоб'єднуючою та найактивнішою діяльністю позашкільного усвідомлюючого сектора. Партійним політикам у цих виступах не має місця! Тільки Відділ Культури й Освіти, а саме позашкільної освіти (якого при відділі немає!) ці всі справи миг би полагоджувати. Партійній діяльності в таборах не повинно бути місця, бо така безвідповідальна діяльність тільки руйнує культурне життя в таборах, бо працює на розбиття і на роз'єднання.

Підводні камені

(Дешо про новий роман Ю. Яновського)

„Підводні камені „Живої води“ — називається репензія М. Здвича, опублікована в „Молоді України“ (ч. 181, 18. 9. 1947 р.), на новий роман Юрія Яновського, що з'явився на сторінках журналу „Дніпро“. Широко відомо, що про нього (роман) довідуємось із цієї скромної на факти і багатой на лайку репензії. Але навіть із змісту цієї репензії, писаної в дусі марксо-ленінської критики мусимо ствердити, що сам роман „Жива вода“ є підводним каменем „соціалістичного реалізму“. Іншим він і не міг бути, оскільки його автором є справжній мистець великого мірила. Великість того мірила визначає сам рецензент: „В романі „Жива вода“ дають себе знати репензії... — хвилювистського ваплітанства (підкр. наше — М. П.), бо „в розкритті вчинків героїв свого роману Яновський іде від занепадницької (sic!) реакційної західно-європейської літератури“.

Поминаючи соковиті лайки, адресовані авторові, що впад у немилість марксо-ленінської критики („більшість проблем автор розв'язує потворно“... „Відсутність широкого і ясного погляду на світ“... „Автор послідовно проводить у романі наклепницьку тенденцію“... „Пасквільний, чужий нам по духу твір“ і т. д.), передамо основні грихи письменника — так, як їх бачить рецензент. А що ці уступи самі по собі будуть промовистими доказами повторності советського режиму („Нічого нарешті на дзеркало, коли пика крива“, — каже приказка), то ми утримасмося від коментарів.

Тема роману — „радянські люди, які пройшовши сувору школу випробувань великої вітчизняної війни, взялися за відбудову народного господарства країни“.

„В творі сконденсовано велику кількість подій, зображено цілу галерею найрізноманітніших людських образів, піднесено ряд проблем післявоєнного життя“.

„Насамперед, звертає на себе увагу надто безраднісне похмурє тло роману, атмосфера безнадії, в якій ніби (!) живуть і працюють радянські люди. Мало не всі герої твору мають тяжкі фізичні і душевні травми. Намагаючись затамувати якість свого герою, вони замикаються в собі або шукують забуття в праці, яка, за Яновським (чи тільки за Яновським?) є важчим тягарем і перебуває в нерозв'язному конфлікті з особистими інтересами людини.“

Ланкова Ганна, яка втратила сім'ю під час війни, роботою „горе згання“. В Донбас ідуть колгоспники шукати забуття або легкого (!) життя... „Звертає на себе увагу також та обставина, що в романі „Жива вода“ надто багато смертей і трагедій. Переживаючи горе, люди замикаються в собі, не пробують шукати підтримки в колективі. Активістку Ганну Яновський примушує діяти самотністю у товаристві... чор-

ногуза Халимона. Репатрійована дівчина Настя, яку зрадив кат і садист, колишній німецький староста Мусій — покінчила життя самогубством. Навіть підпільниця й партизанка Ганна, зустрівшись з катом Мусієм, впадає в розпач: „Як же так?“ — прошепотіла Ганна — Люди добрі, куди ж іти? “

„В романі „Жива вода“ панує філософія біологічно-чуттєвої причинності. Яновський пораз підкреслює силу саме біологічної краси, яка нібито підкоряє собі „всіх без винятку“. Не зважаючи на те, що Дарина лізна, легковажна й розбещена, нею захоплюються, її люблять. Полковник Василь Іванович, який повернувся з фронту інвалідом, — людина сильної вдачі. Але й він готовий віддати Дарині „руку, очі, життя“, забути про образливо-зневажливе ставлення цієї обмеженої егоїстки до нього, бо „красива бісова Дарина“... Кат Мусій у романі „Жива вода“ показаний садистом. Цим, а не людоненавистницькою буржуазно-націоналістичною ідеологією Мусія автор намагається з'ясувати його злочини перед народом... “

„В своєму романі Яновський робить спробу протиставити людей села людям з міста. Останні зображені глузливо, шаржовано. Виходячи з своїх ідейно-співідливих постанов, Яновський намагається ствердити незмінність селянського побуту, традицій, звичаїв, як щось відвічне й самобутнє. Часом підкреслюючи позитивні якості своїх персонажів, як напр., Горпиня, автор з'ясовує ці властивості селянським похолодженям людини.“

„Нарешті слід вказати і на певну специфічність в зображенні подій та явищ у романі „Жива вода“ — специфічність, яку ми назвали б двоязичністю. Річ у тому, що Яновський ніколи намагається позитивно зобразити події, позитивно розв'язати окремі проблеми. Але те і друге він тут же неутралізує, змертвляє, заперечує негативним його зображенням, потворним розв'язанням... “

І репензент наводить приклад: коли Яновський „наділяє позитивними рисами інваліда Василя Івановича, який робить корисну, велику справу, то поряд з ним змальовує десяток інвалідів, які ніби „струпають з себе війну“, махнувши рукою на все. В такий спосіб перше неутралізується другим.

Як правило, позитивне зображення радянської дійсності в романі подано вузько-публіцистичним планом, а негативне—розгорнутим, художнім... “

„Жива вода“, як і „Запорожці“ П. Панча та ціла група інших подібних творів, що появились на підсоветських землях, красномовно свідчать про підводні камені й рифи змілілої ріки підсоветського культурного процесу. Микола ТАВОЛА.

Пам'яті Макса Плянка

Дня 4. X. ц. р. в однім із шпигалів міста Геттінгена одійшов до вічного відпочинку на 90-м році свого плідного і многотрудного життя найстарший репрезентант сучасного точного знання, славний німецький фізик Макс Плянк. (народ. 23. 4. 1858).

Ім'я Плянка широко знає в цілому культурному світі. Вже перед трьома десятиліттями увійшло воно до пантеону слави людського генія, як одне з тих імен, що витячують провідний напрям розвою творчої думки земного людства. Для всякої інтелегентної істоти, бодай трохи зацікавленої з сучасним природознавством, Плянк — це живий символ тієї славної доби в розвою модерної фізики, що започалася в р.р. 1895-96 відкриттям Рентгена й Беккереля (Х-промені та явище радіоактивності) і кінчається нині опалуваним атома та практичним використанням прихованої в ньому колосальної енергії. Але Плянк не тільки активний учасник цієї доби і славної її репрезентант; ні, вже сам по собі він — ціла епоха в тій добі, бо ж годі назвати інакше „епохальною“ його концепцію квантизму — сьогодні так зрозумілу і загально-визнану, але тоді,

на початку поточного століття, таку несподівану, таку „алогічну“ в своїй виразній революційності та гострому конфлікті з устійніми на протязі двох попередніх століть догматами науки про природу. Треба було справді величезної творчої інтуїції, що її наука не знала вже з часів Ньютона, як також потрібно було не абиякої відваги й твердої самонапевности правдивого наукового авторитету, щоб кинути так сміливо в своїм революційнім новаторстві ідею і ту ідею далі гідно оборонити перед гострими нападами своїх компетентних противників. Лише озброєний всіма атрибутами модерної науки дослідницький хист Макса Плянка — надзвичайно тонкий і проникливий, а водночас і стримано-розважливий, дуже сміливий у поривах своєї творчої фантазії, але при тім і дуже обережний, а в процесі своєї праці прецизійно-скрупулянтний, — лише цей надпересічний хист позначеної прикметами правдивого генія людини міг покласти до духової скарбниці людства ті цінні дари, що їх до неї дав Макс Плянк.

На поле творчої наукової праці М. Плянк виступає вже на 23-м році свого життя, коли він звертає на себе увагу наукових кіл сво-

єю докторською дисертацією: „Про другу головну засаду механічної теорії тепла.“ Вже незабаром по своїй промоції габілітується Макс Плянк на приват-доцента Мюнхенського Університету. Продовжує свою працю в галузі термодинаміки (яка й надалі залишається головною доменою його наукової чинності), а поруч із тим береться до інших питань з обсягу теоретичної фізики. Дуже швидким темпом висувається Плянк на одне з чільних місць фізичної науки в Німеччині, і тому Берлінський Університет кличе його на посаду керівника фізичного інституту. Незабаром звіряється йому також і провід новозаснованого інституту теоретичної фізики.

На шлях світової слави виводять Макса Плянка його термодинамічні дослідження проблеми енергетичного проміювання. Явні розходження між вислідами експериментальних спостережень та теорією проміювання, опертою на засади „класичної“ термодинаміки, належно зупинили на собі чуynu увагу Плянка та послужили за імпульс до його творчих шукань в напрямі усунення згаданого непогоджености. І ось тут у Плянкової психіці прийшла до слова та творча інтуїція, яка ставновить собою істотну прикмету правдивого генія. Щоб „розрубити Гордів вузол неперборних суперечностей“ та знайти колкретний шлях

до їх усунення, Плянк відважився на впрост такі „одчайдушні“ зі становища тогочасної наукової традиції кроки, а саме зважився відкинути один із „священних та непорушних“ канонів науки XIX століття й проголосити нове гасло, що було явним запереченням дотепершніх основних тез класичної фізики. Йшлося тут про кардинальну уяву щодо механізму висилання елементами матерії променистої енергії — у формі світлових і теплових радіацій. Всі провідні думки й твердження та всі наукові яви класичної фізики виходили з того основного założення, що процес енергетичного випромінювання є процесом тяглим, тобто що висилання світла й тепла матеріальними атомами (а так само і протилежне цьому поглинення ями променистої енергії) відбувається безперервно. Плянк відважився (року 1900) голосно заявити, що для повного усунення суперечностей між досвідом та теорією та „наведення належного порядку“ в системі наших логічних уяв про емісію й абсорбацію променистої енергії необхідно зректися ось тієї традиційної думки та прийняти тезу протилежного змісту; що висилання й поглинення променистої енергії становить собою процес переривчастий, який відбувається отже з певними „пазами“, причім матеріал видає із себе (при

висиланні) або приймає в себе (при поглинанні) променисту енергію лише певними порціями, що їх він назвав „енергетичними квантами.“ Ось ця провідна думка лягла в основу тієї модерної фізичної концепції, що нині відома під назвою „теорія квантів.“ За неповні півстоліття свого існування квантова теорія розвинулася, окріпла та завоювала собі в системі новітнього природознавства непохитні позиції. Тому то вже за життя її геніяльного автора стала вона нетлінним пам'ятником його творчого чину.

У році 1918-м Плянкови заслуга перед сучасною наукою відзначено наданням йому Нобелевої премії і з цього часу ім'я Макса Плянка стає широко відомим усьому культурному світові.

Остання фаза життя великого ученого тісно пов'язана з мурами славному Геттінгенського Університету. В цих мурах по закінченні недавньої світової завирюхи ще два рази пролунали могутньо-вище слова творчої теорії квантів. По раз перший—минулого року, а вдруге і востаннє—влітку цього року. Обидва ці виступи місцевий культурний загал сприйняв з належним шіетизмом так, що вже за тиждень до виступів годин було роздобути вступний квиток.

Тільки той, хто мав щастя бути прийняним на цих двох прилюдних відчичах Макса Плянка, може клас-

Відновлення УНДО

В довоєнних роках до вересня 1939 р. — найбільшою і найбільш впливовою українською легальною політичною партією на українських теренах Польщі було Українське Національно-Демократичне Об'єднання — в скороченні УНДО, наслідниця давньої Української Національно-Демократичної Партії, що існувала в Галичині ще від кінця 1899 р. і за австрійських часів відіграла рішальну роль в українському національному житті Галичини. З приходом советських військ до Львова у вересні 1939 р. УНДО розв'язалося і перестало формально існувати. У двох останніх роках нашої еміграції в Німеччині, підновилися шораз чисельніші домагання з кіл давніших членів УНДО, що від давнішого проводу УНДО ждали рішуче відновлення діяльності УНДО, як української демократичної центрової партії. Щойно під натиском цього домагання останній довоєнний голова Центрального Комітету УНДО п. Василь Мудрий, рішився скликати зібрання деяких видатних членів УНДО — з метою відновлення його діяльності на еміграції серед його прихильників.

Таке зібрання відбулося в суботу 25 жовтня 1947 р. в Авґсбурзі в присутності 15 запрошених колишніх членів УНДО під проводом п. В. Мудрого — на всіх 19 запрошених. З прихвних 5 було з Авґсбургу, 5 — з Мюнхену, 1 — з британської зони і 4 — з американської. З французької зони не було нікого. Одинокий запрошений не прийшов. На всіх колишніх 45 членів Цент-

рального Комітету УНДО в нарадах 25 жовтня п. р. взяло участь 6 членів. На нараду не запрошено було цілої низки членів останнього Центрального Комітету і колишніх послів до польського парламенту, вибраних за списком УНДО.

Як довідемося, нарада тривала мало що більше як 1 годину і то більше як по 8 роках не діяльності партії і великих історичних подій, які сталися на українських землях і взагалі в світ від вересня 1939 до винищення дня. Не виголошено ніякого реферату, не винесено ніякої резолюції. Вирішено тільки відновити на еміграції діяльність УНДО та вибрано тимчасову управу партії на еміграції в Німеччині в такому складі: Василь Мудрий — голова, Юлія Павличковської і д-р Олександр Марічак — заступники голови, д-р Любомир Макарушка — секретар, д-р Степан Біляк — представник УНДО на британську зону і Василь Болюх представник УНДО на французьку зону. Делеговано теж відпоручників УНДО до Координаційного Українського Комітету і до комітету для створення українського національного центру. Тимчасова Управа має повести дальшу віднову організації УНДО. С.

Адміністрація „Українських Вістей“ нагадує своїм боржникам про негайну сплату боргу, зокрема Вацковій (Авґсбург) — 2329, 25 м інж. Іванюковій (Ансбах) — 400 м та іншим. В противному разі редакція змушена буде вжити інших заходів.

Адміністрація „Укр. В.“

Конкурс закінчиться в березні 1948 року

Минулої весни Осередок Української Культури й Освіти в Канаді оповістив Конкурс на писання спогадів із недавнього минулого. Досі прийшло до Осередку кілька десят рукописів із спогадами від українців на скитальщині. А ще дехто пише спогади. Маючи саме таких авторів на увазі, управа Осередку постановила дати досить часу на конкурс. Рукописи спогадів можна надсилати до Осередку до кінця березня 1948 року. Конкурсна комісія Осередку візьме під увагу всі рукописи, що отримав до того часу.

Для цікавих пригадуємо, що Осередок Української Культури й Освіти чисто культурно-освітня укра-

їнська установа, яка добре дбає про культурно-освітні справи українського народу яку піддержують всі національно свідомі українці. Дякуємо за щедру підтримку її українцями на скитальщині в Європі, які постійно надсилають до Музею й Бібліотеки Осередку цінні пам'ятки, книги, тощо. Просимо й надалі так щедро піддержувати Осередок Української Культури й Освіти в Канаді.

Головна Дирекція Осередку Укр. Культури й Освіти.

Наша адреса: Library and Museum, Ukrainian Cultural and Educational Centre, P.O. Box 3093, Winnipeg, Man, Canada.

ти собі належну увагу про духовний образ цієї величної постаті, що з'єднує в своїй особі найцінніші прикмети вдумливого дослідника природи, глибокого мислителя-філософа та стихійно-етичної, опроміненої вірою у Вічну Істину і Вічне Добро людини. В цій самій синтезі, в гармонійнім ансамблі її многоцінних складників — таємниці духовної сили і морального авторитету Плянка як ученого і як людини. Сила цього авторитету виявила себе назверх у тім стихійнім почутті безмірної пошани та ніжної любови, які виповняли й насичували атмосферу двох згадуваних його останніх виступів. Треба було бачити блиск тисячі очей — старих і молодих, треба було чути ці гарячі, нестримні овації, якими величезна аудиторія зустрічала й проводжала Плянка в часі його приходу і відходу, треба було все це бачити й самому пережити, щоб рідісно сконстатувати, що серед руїн і звалищ сучасної Європи, серед її огидних моральних смітників збереглася ще одна правда цінності, що їй ім'я: могутній і непереможний дух людськості; могутній — у своїм творчій пориві, непереможний — у сяйній чистоті своєї величної ідеї...

Маленька, приземиста, сильно зігнута постать, що ледве-ледве посувається, підтримувана двома парами сторонніх рук. Крізь скло оку-

лярів в'яло дивляться бліді, зовсім вицвілі очі. Але ось ураз ці очі починають жваво бігати по сторінках рукопису і мікрофон розносить до всіх закутків великої залі приглушений, але зовсім чіткий, внутрішньо-зрівноважений та впевнено-багаторий голос. Цей голос вас чарує, захоплює, сугестує. Ви втрачаєте почуття простору й часу та піддаєтесь впливові солодкої ілюзії... Нібито ви не в сучаснім Геттінгені, а в стародавніх Агенах, де перед вами виступає славний античний філософ... Так, це ілюзія, але така підставна, так глибоко оправдана. Бо до мікрофону таки справді промовляє перенесений з далекої антики до галактичної доби нашої сучасності внутрішньо-замислений і внутрішньо-зрівноважений великий філософ-синтетик Макс Плянк...

По першій виступі Плянка запрошено до Англії. І ось на порозі свого 89-ліття німеччий тілом, але сильним духом дідуся відбуває далеку подорож літаком. А влітку цього року виступає ще раз у Геттінгені. Знову радісна зустріч, знову буря овацій, знову сердечні проводи аж до самого авта. А він іде радісно усміхнений, несучи в кволому, напівмертвому тілі живий вогонь Ідеї — великої і всепереможної, перед маєстатом якої уступає навіть і сама володарка Смерть. Та проте остан-

Сподіваюсь, що належна відповідь на високоякісну статтю в „Укр. Трибуні“ — „Що то вченість“ (23.Х. 1947) ще прийде. Я бажав би тільки висловити кілька думок з приводу не-

Вириваючи окремі думки з статтей п. М-ка, п. Залужного, п. Бабенка, що без пов'язаности з цілістю набирають іншого значення, комбінатори з „Української Трибуни“ намагаються поставити своїх політичних противників чи цілу політичну групу в положення ворогів української визвольної справи, називаючи їх комуністами, і такими нечесними методами скомпромітувати їх. Це, влыв нетерпимого характеру цієї партії до іншої думки, до інших партій та систем і агресія на елементарні основи свободи людини — свободи думки та вислову.

Автор статті „Що то вченість“, як і ряд авторів інших статтей в бандерівських виданнях, чваняться тим, що московська преса про них пише як про ворогів Сов. Союзу, як про націоналістів і т. д. З чого бандерівці роблять висновок свого великого значення та сили, — мовляв, — ми являємо собою таку небезпеку для існування Сов. Союзу, що про нас навіть Москва говорить. Що там американські тред-юніони (С.І.О.), що там лейбористи в Англії чи французькі соціалісти, соціал-демократична партія Шумархера? Все це нічого супроти... бандерівців — націоналістів.

Коли сьогодні говориться про загрозу для Сов. Союзу з боку націоналізму, (наші бандерівці думають тут про себе!), то треба сказати, що не всякий націоналізм є небезпекою для большевизму. Гітлерівський націоналізм, напр., був розбитий ще до капітуляції гітлерівського Райху, геть чисто скомпромітувавши себе своєю людожерною ідеєю. Він не був і не міг бути справжньою небезпекою для большевизму, бо не міг стати мобілізуючою ідеєю в боротьбі проти войовничого тотального большевизму. Він, власне, й не був по большевизмові як ідеї. Будучи по своїй соціальної структурі рухом дрібно-міщанським, нацизм не був спроможний висунути велику соціальну ідею та підірвати большевицькі позиції серед трудящих верств світу.

Сьогодні, як і перед 1939 роком, — існує Сов. Союз, як мілітарно-фізична сила і сила ідейна. Ситуація сьогодні подібна до ситуації

Муррей ван Ваґонер — новий директор військового управління Баварії призначений на цей пост ген. Клеєм з 6 жовтня 1947 р. (Дена-Більд).

не слово належить усе ж таки їй; і це слово вона в недавніх днях промовила...

Разом з усім культурним світом побожно хилимо свої голови перед свіжою могилою **Макса Плянка** — великого ученого і філософа, а також і вірної найвищим ідеалам великої людини. —

Проф. Б. ЛИСЯНСЬКИЙ.

І ОВОРИТЬ ЧИТАЧ

Як воно є „з вченістю“

часів передвоєнних, лише з певними корективами. Так і перед другою світовою війною, як і сьогодні, було переконання про можливість фізичного, мілітарного розвалення СССР. Всліді такої певности ми вже бачили. Сьогодні ситуація повторюється. Є загальне переконання і спеціально серед наших націоналістів, що Сов. Союз — це тільки фізична сила, що непотрібно думати про якийсь інший шлях боротьби з Сов. Союзом, а лише про шлях воєнний. Вистачає збройний удар проти Сов. Союзу. А якась там боротьба проти нього в ідейній площині — то, мовляв, дурниці.

На мою думку, така оцінка ситуації ґрунтовно неправильна. Сов. Союз — це не тільки мілітарна сила, котру вистачить закидати бомбами та прихити швидкими джипами. Сила Сов. Союзу не в його промисловості, танках та літаках і навіть взагалі вплив його на міжнародній арені держиться не внутрішньою силою. Ця сила його назовні. Коли большевизм ідейно всередині країни збанкрутував і держиться вже давно силою багнетів, коли він в країнах східної Європи держиться з допомогою терору комуністичних партій, що їхні провідники вишколені в Москві, то поза межами своїх фактичних володінь Сов. Союз є й надалі організатором та інспіратором робітничих рухів, тобто, ідейно глибоко закорінений.

Як організатор робітничого світу, він впливає на політичну ситуацію різних країн, реалізуючи таким чином свої цілі. Страйки, заворушення, проваджені з ініціативи різних комуністичних партій, що мають за мету спричинити і поглиблювати господарчу кризу, а тим самим послабляти ту чи ту країну політично, є засобами реалізації цілей советської імперії і фактично основою советської сили назовні.

Не доводиться говорити про те велике значення, яке мають сьогодні робітничі спілки у світі, а спеціально в індустріальних країнах. Вони стали першорядним фактором у міжнародній політиці і внутрішній політиці окремих народів.

Вести успішно боротьбу проти Сов. Союзу — це значить бити його ідеологічно, підірвати його вплив на міжнародній арені, спеціально його становище, як організатора та ідейного провідника великої частини суспільних верств. Це значить висунути велику соціальну ідею та організувати навкруги неї світ праці, і тим самим звужувати вплив большевизму до мінімуму, усунути його з міжнародної арени якнайдалі.

Це завдання силою своєї природи виконував та виконує по сьогодні європейський демократичний соціалізм, що сьогодні не є більше „крайньою“ партією свого народу, а радше „центром“, що займає середнє положення в укладі політичних сил між екстремою комуністичною та екстремою правих партій — національно-реакційних (у Франції — де Голь і комуністи, в Італії — кароліки і комуністи, в Англії консерватори і комуністи).

Демократичний соціалізм стає на позиції всенародні і національні; будучи по суті соціальним рухом робітництва, він заступає своєю позитивною політикою інтереси всіх творчих, продукційних суспільних верств. Економічна політика уряду Рамадье у Франції, його намагання здержати зростання заробітної плати, його конвенція співпраці з іншими демократичними державами, національна політика Етлі-Бевіна в Англії всередині і назовні дають незаперечний доказ такого твердження. То ж намагання націоналістів представити демократичний соціалізм, як рух класової боротьби, є фальшування дійсности.

Будучи чинником поступовим, демократичний соціалізм, з одного боку, прагне ліквідувати комуністичні експерименти з обчисленням на криваву розправу, а з другого боку, старається протидіяти капіталістично-націоналістичним елементам. Як одні, так і другі є явищем негативним, комуністи — в першій мірі як агентурна сила, групи праві, що своєю капіталістичною формою господарства в економічній площині, а диктатурою та поліційною системою в політичній площині — є чинником великого соціального незадоволення і господарських криз, що спричиняє, власне, зміцнення впливу комуністів.

Роль ідейної боротьби проти большевизму як експонента Советського Союзу спадає на демократичний соціалізм, і він її успішно виконує. Тому й не диво, що Москва різними шляхами й засобами намагається ліквідувати соціалістичні партії, зокрема ісценізуючи різні „злиття“ тощо. А коли (як напр. в Советській зоні Німеччини) намагання злити соціал-демократів з комуністами в одну партію не вдається, тоді на соціалістів сплещуться обванувачення в „зраді“ робітничих інтересів та цілий ряд прямих і замаскованих нагінок. Характеристично, що в тій же Сов. зоні Німеччини клерикально-націоналістична партія CSU, в котрій багато елементів нацистських, советами дозволено, тим часом як існування партії соціал-демократичної заборонено, а її членів сов. влада арештовує, переслідує.

Коли йдеться про випадки советської преси проти наших націоналістів, то це справа ясна. Але вона виглядає інакше, як її вони собі уявляють. Це випадки не проти „основної безпеки“, а проти широкого загального явища в Україні, яке нічого спільного не має з націоналістами в розумінні бандерівському, а тим більше з самими бандерівцями. Вони, безумовно, вхолють в це явище, але не як домінуюча, а тільки як невеличка цілком своєрідна частина, яка сама за себе говорить і ніколи не визначає собою цілого явища нашої національно-визвольної боротьби.

Націоналізм у Західній Україні, а ще вужче — в Галичині, був локальним ферментом та чинником національного усвідомлення на тлі специфічних відносин у передвоєнній Польщі. Шовіністично-польська політика привела до реакції та до витворення ОУН, що виродилася в партію терористичного характеру. Ця партія дійшла своєї кульмінаційної точки в рр. 1941—44. Як певний національний фермент, зрозуміло, вона й досі є об'єктом нападів советської преси. Стаття в „Правді“ від 23.8. 47 р., як і інші подібні статті в советських часописах, про що згадує „УТ“, пишуть про націоналізм, про викорінення націоналістичних забобів і т. д. Тут, звичайно, йде мова про викорінення національних елементів в свідомості українського народу, елементів, що знаходять свій вияв у мистецтві, літературі, в науці — в усій великій Україні. І тут націоналістами є і Грушевський, і Петлюра, вся Центральна Рада, націоналістами є й такі постаті як Волобуєв, Хвильовий і інші. Загалом советська преса поняття націоналізму поширює дуже далеко, охоплюючи ним і любов до України, до української мови, культури, традицій, не говорячи про певний ідейно-політичний комплекс духових вартостей, що не є властивістю самих тільки бандерівців, як не є виключною властивістю будьякої партії зокрема, а становить основу духового ества кожного національно свідомого українця.

ВІКТОР.

Проблеми книжкового ринку

СПОРТ

1. Вчора і сьогодні

Після закінчення війни першою з перших в нашій країні вийшла збірка поезій Яра Славутича.

За ластівкою почали прилітати інші птахи. Безладно замазали їх білі, зелені, сірі та сірваті обкладинки-крила на вив'язкій еміграційній небі.

Потім ця "безоглядність" почала пригасати, пригасає вона і по сьогодні.

2. Причини падіння книжкового ринку

Іх є кілька: Забагато, як на еміграцію, видавництва. Забагато нічим не відрізнених один від одного журналів.

Забагато лже-письменників типу Заліщилько-Ізарсько-Іриноартимівського.

3. Позитивні негативні наслідки

Як наслідок, маємо те, що число видавництв зменшилося, зменшилося число журналів та позалітературних книжок.

Але в них криються і зовсім небажані, загрожуючі симптоми. Широкий читач, на жаль, і досі слабо відрізняє в літературі біле від чорного.

пригодилися йому двохрічна нагода знайомства з нашими письменниками.

Друге: багато батьків не хочуть зрозуміти значення книжки для дитини.

Третє: своєрідне хитрування: "сусід купить, а ми почитаємо", чи "у бібліотечні е, а ми почитаємо".

Четверте: рівнобіжно збіднінню—вже помітне поважне збайдужіння емігрантів, звиклих до певним станом очікування невідомого в таборях.

4. За нормалізування

Коли б ми дійшли до того стану, що, через вказані вище причини, не могла б уже з'явитися на світ навіть найцікавіша наукова чи літературна книжка, то це поставило б згодом під загрозу українськість українців на еміграції.

На еміграції рідна книжка лишається чи не єдиним лучником з батьківщиною. Нормалізація на полі книжкового ринку мусить наступити, і вона наступить.

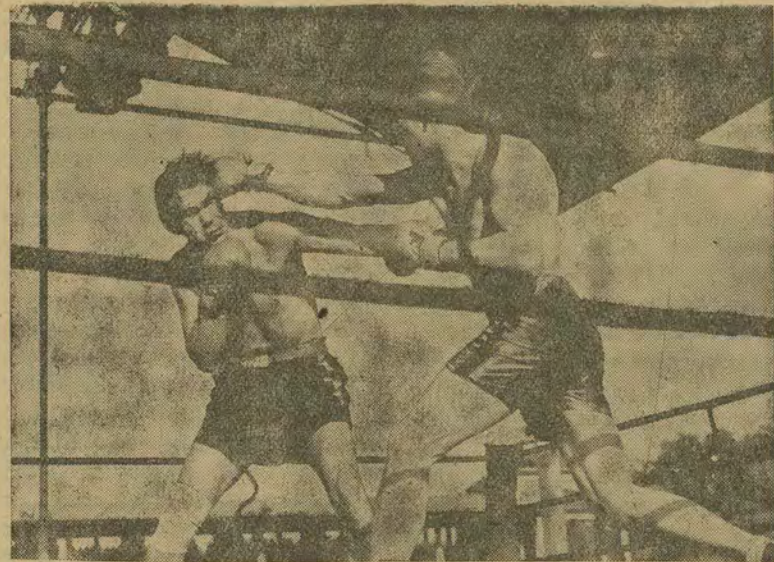
В. ГАЛЬЧЕНКО.

(До змагань "Лев" Миттенвальд — "Беркут" Новий Ульм)

Недільні змагання між минулорічним першунго американської зони УРСТ "Лев" Миттенвальд та УСТ "Беркут" Новий Ульм, які відбулися на площі "Лева" в Миттенвальді, відкрили тасмично дотеперішніх успіхів першуна.

Недільні змагання між минулорічним першунго американської зони УРСТ "Лев" Миттенвальд та УСТ "Беркут" Новий Ульм, які відбулися на площі "Лева" в Миттенвальді, відкрили тасмично дотеперішніх успіхів першуна.

цілий час підбадьорювані публікою ідуть не раз сліпо на м'яч, не зважаючи на противного грача.

На фото: колишній світовий майстер боксу важкої ваги Макс Шмелінг в боротьбі з македуржцем Фольмером.

Ці два ганебні випадки неспортової поведінки змагунів "Лева" свідчать про цілі змагання.

Підсумовуючи цілий перебіг змагань, слід запитати Управу УРСТ "Лева" та Раду Фізичної Культури, в ім'я чого допускається до таких неспортових виступів.

ГЛЯДАЧ.

Чергова Конференція МУР'у

5-6 листопада ц.р. відбудеться чергова конференція МУР'у, присвячена питанням драматургії.

Правління МУР'у.

Подяка

До каси Українського Вільного Університету поступили такі пожертви: Василь Петрук, Меркенфрід 100.-- РМ.

РОЗШУКИ

Прийятелі й земляки — відгукніться — Кривда-Соколенко Петро, Post Rottweil am Neckar, Neu-Waldstr. 8, IRO. 63-1

Розшукую Савенко Тоню. Востанє перебувала в Марієнбаді, Чехо-Словацьчина, "Укр Вісті", для Грция. 42-3

Марія Логаза

23 жовтня 1947 року по важкій недужі померла на 37 році життя у Пльохінгені (Вюртембергія)

Марійна з Хамулів Логаза.

Похорон відбувся на місцевому цвинтарі 25 жовтня. Про цю тяжку і болочу втрату повідомляють друзів і знайомих прибиті горем Муж, Батько, Брат і Братова.

ОГОЛОШЕННЯ

Великий вибір книжок, як: літературні твори, мистецькі видання, науково-технічна література, шкільні підручники та дитяча бібліотека

Українська Книгарня Авсбург, Ульмерштрассе 7; крім того, книгарня купує та продає: різного роду мистецькі виробы, деревообробитки, вишивки, малярські образи, та шкільне приладдя тощо.

ОГОЛОШЕННЯ

БОГОСЛОВСЬКО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ УАПЦ В МІЮНХЕНІ

має на складі такі видання:

- 1. Проф. др. Д. Чижевський "Історія філософії" ч. I
2. Проф. др. Д. Чижевський "Логіка з збірником логічних вправ"
3. "Збірник науково-богословських і церковно-історичних праць" ч. I
4. "Бюлетень Богословсько-Педагогічної Академії УАПЦ" чч. 1,2,3

Друкуються: 1. Протопресв. П. Калинович: "Літургіка", 2. О. проф. О. Полулях "Вступ до богослов'я", 3. Прот. І. Натіряк, "Моральне богослов'я".

Замовлення надсилаєти: Theolog-Dedag. Akademie München, Dachauerstrasse 9/I.

Захопом українського Вільного Університету появились такі твори:

Table with 4 columns: Автор, Назва, р.вид, ц. в НМ. Rows include works by Prof. I. Mirchuk, Prof. V. Petrov, Prof. L. Okinshovich, Prof. M. Chubachy, Prof. V. Sherbaniyevsky, Prof. Yu. Shereh.

Бажаючі можуть купити ці твори кожного дня крім суботи, від год. 10-12 в канцелярії УВУ, Мюнхен, Версайлерштрассе 4/III, чи за попередньою угодою на підставі писемного замовлення.

Канцелярія УВУ.

Увага!

Увага!

НОВИНИ КНИЖКОВОГО РИНКУ:

- 1. Д. Корбутяк: "Велика граматика англ. мови" — ціна — 14.— НМ.
2. Т. Шевченко: "Кобзар" т. I. " 8.— "
3. А. Чайковський: "На уходах" т. I. " 6.— "
4. І. Франко: "Захар Беркут" " 10.— "
5. Ю. Косач: "День гніву" (з ц-лю, Цезар стєпівч) " 7.— "
6. Д.Г. Мукерджі: "Пригоди хороброго голуба" " 8.— "
7. Кащенко: "Зруйноване гніздо" " 7.— "
8. Ефєр: "Заколот атомів" " 10.— "

і всі інші українські видання, які появились в продажі на еміграції. Висылка за готівку або післяплатою. Кольпортерам даємо відповідний оупст.

Організуйте групову передплату та згодошуйтеся для кольпортажу. — Кольпортерам знизка 20%. — У справах передплати, одержування часопису, зміни адреси томо — звертається листовно і особисто до Адміністр Administration "Ukrainiski Wisti".

Видавничя Спілька "УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ" РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ. Редакція застерігає за собою право скоро чувати дописи, а з приводу невмічени дописів лястуеться лише в особливих випадках.

Redaktion "Ukrainiski Wisti" Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Блок "А-віл 8-12 сол. шолєнво, крім суботи. Authorized by European Command Civil Affairs Division APO 757 — AG 383.7 — GEC-AGD — 14. July 1947

Druck: Ukrainische Zeitung, Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.